

/ öylene kadarki yayın/

Tarih: 2.5.1981 Cumartesi

TKP'nin SESİ: GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI

İç haberler:

Yazar: Nec./Sl. Spiker: Nec.

1. İşçi sınıfımız, emekçiler 1 Mayıs'ın şanlı geleneğini değişik
2. koşullar~~da~~ altında, değişik biçimlerde sürdürdüler
3. Sosyalist ülkelerin tüm başkentlerinde 1 Mayıs kutlandı ve diğer
4. bölgelerinde
5. Kapitalist ülkelerde 1 Mayıs kutlamaları
6. F.Almanya'da 1 Mayıs gösterilerine işçilerimiz de katıldı
7. B.Berlindeki 1 Mayıs gösterisine işçilerimiz de katıldı
8. Yurt dışındaki işçilerimiz A.Baştürk'e 1 Mayıs kutlama mesajları,
9. kart postal ve mektuplar gönderiyorlar
10. B.Berlin'deki faşist gösteri bir basın toplantısı ile protesto edil
11. 30 Nisan günü "Die Varhayt" gazetesi Türk merkezinde düzenlenen
12. basın toplantısına geniş yer verdi

Dış haberler:

Yazan:

Spiker:

1.

2. -

3.

4.

Dış yorum:

Yazan:

Spiker:

Başlığı:

Y O R U M:

Yazan: Öm.

Spiker: Öm.

Başlığı: Terörün başı faşist MHP yöneticileri hak ettikleri cezaya

Konusu: çarptırılmalıdır (30.4.81'den tekrar/

Yazılar:

Demokrasi için birlik /Kürtçe yayının türkçesi/ Şer.(Den)

- Mektup: Bir karar-bir uygulama

Öm.

Yazı: Okuma-yazma seferberliği ve tutuklu öğretmenler(Ş Zy./ Den.

"HAKLI" BİR UYGULAMA

Cuntanın bir kararı vardı: "Hiç bir işçi işten çıkarılmayacak" diye. Daha doğrusu kararda "Hiç bir işçi haksız yere işten çıkarılmayacak" diye yazıyordu. Çok geçmedi Adana Paktaş işçileri bu kararda yer alan "haksız yere" deyiminin ne anlama geldiğini kendi yaşamlarından öğrenmeye başladılar. İşte bunu nasıl öğrendiklerini konusunda bazı örnekler:

Cuntanın gelmesiyle birlikte fabrikalarda baskıların görülmemiş boyutlarda arttığını söylemeye gerek yok. Nasıl olsa sendikalar kapatılmış, işçinin sesi-soluğu kesilmişti. İşyerindeki ilerici işçiler ise çeşitli ihbarlarla zindanlara atılmıştı. Evren de tüm konuşmalarında "üretimi arttırın" demişti ya, patronlar bunun ne anlama geldiğini çok iyi biliyorlardı. Kolları sıvadılar. Önce işyerinde gerekli "huzur ve sükunu" sağlamak gerekirdi. İşçi ile usta, usta ile şef, şef ile müdür, birbirinden ayrılmalı, herkesin ne olduğu belli olmalıydı gayri...Müdürlerle-şeflerle-ustalarla toplantı üstüne toplantı. Her toplantı sonucunda büyük boy bir karton üzerine iri harflerle yazılmış bir karar:

- "Senelik izinlerin düzenlenmesi idare tarafından yapılacak, belirtilen tarihte işçiler izinlerini kullanacaklardır." (Eskiden işçi gereksinim duyduğunda müracaat eder iznini isterdi).

Bir karar daha:

- "Önümüzdeki haftadan itibaren her işçinin tek tip önlük giymesi zorunludur. Giymeyenler giriş kapısından alınmayacaktır."

Bir karar daha:

- "Mesaiye gecikme müddeti 5 dakikadır. 5 dakika sonra giriş kapısı kapanacak, geç kalan işçi içeri alınmayacak, devamsız olarak kayda geçecek, iki gün devamsızlığı olan işçi işten çıkartılacaktır."

Bir başka gün, bir başka duyuru:

- "İşçilerin sigara salonuna (sigara içmek ve 5 dakika dinlenmek amacıyla) gitmeleri sınırlandırılmıştır. Aynı şekilde tuvalete de

sık sık gitmelerinin önüne geçilecektir."

Sonra bir karar daha:

"Bugüne dek fabrikamıza çok pahalıya malolan yemek maliyetleri düşürülmüştür." Yani ,yemeğimizin kalitesini düşürüyoruz, ister "zıkkımlanın, ister zıkkımlanmayın."

Ve alınan kararlar anında hayata geçiriliyor:

"Sen halâ tek tip önlük giymedin değil mi?Yürürü !..."

- "Sen iki gündür devamsızsın, 5 dakika geçikmen,kapıdan dönmen de beni ilgilendirmiyor, bak sıkıyönetimin kararı var, yürürüüü!..."

"Sen ustana karşı gelmişsin, eski sendikanızın olduğu devirler geçti oğlum, yürürüü!."

"Sen şefe 'kaşın üstünde...yo hayır,gözün üstünde kaşın var' der gibi bakmışsın, yürürüü!."

"Sen yemeklerden şikayet ediyormuşsun değil mi,babanın evinde böyle yemek yedin mi, lan!...hadi bakalım defol!..."

"Sen;iki senedir sözleşmemiz yapılmadı, halâ 6 bin Liraya çalışıyoruz' diye propaganda yapıp işyerinde anarşi çıkarıyorsun değil mi, yürü sıkıyönetime!"

İşte böyle...Paktaş işçileri yasadaki bu "haksız yere" deyiminin ne kadar "haklı bir şekilde yazıldığını" ve ne kadar "haklı bir şekilde" uygulandığını yaşamlarının her anında bizzat yaşayarak -görerek ve kapıdışarı olarak öğreniyorlar. Böylesi "haklı gerekçelerle" bir yandan işçi çıkartılıyor, bir yandan da üretim kat kat arttırılıyor. Evren'in "Milletçe her alanda tasarruf etmeliyiz" sözlerini tekeller canla başla uygulayabiliyorlar şimdi. Nasıl mı?

-İşçilerden tasarruf

-Tazminatlardan tasarruf

-Yemeklerden tasarruf

İşte ^{kapitalistlerin} isteklerin parolası: İşsizliğe,açlığa,hastalığa özgürlük!

Paktaş fabrikasında,fabrika müdürlüğü yayınladığı yeni bir x duyuruda:

2. İşçi otobüs servislerinin bazılarını kaldırmış, daha doğrusu bazı mahallelere giden gereksiz(!) servisleri kaldırıp, birkaç mahallenin aracını birleştirmiş, böylece yeni bir tasarrufa başlanmış. Tabii gece yarısı özellikle bayan işçilerin servise binmek üzere yürüyeceği yol (en azından yakın mahalleye dek yürümesi gerekecek) bu tasarrufun işçinin tabanlarına dayandığını açıklamaya yetiyor.

2. Genel müdürlüğün duyurusunda çok ilginç bir nokta var: "Gündüz vardiyasındaki işçilerin öğle tatili 12.00-13.24 saatleri arası. Yani tamı tamına bir saat 24 dakika. Her işçiden 6 dakika kırpılmış. Bu vardiyada bin kişinin çalıştığı tahmin ediliyor. Böylece 6 bin dakika ((100 saat, 12,5 yevmiye), daha doğrusu 12,5 işgünü Paktaş patronu, böyle bir-iki cümle yazı karşılığında yutmuş olmaktadır.

Biz işçiler, cuntanın kararlarından gerçekten ne anlama geldiğini, işte böyle fakellerin uygulamalarından öğreniyoruz. Öğrenmekle kalmıyor, sınıf düşmanını daha iyi tanıyoruz. ~~her saat~~ Bu arada/ ^{işçi sınıfı olarak} birliğimizi güçlendiriyoruz her ortam ve koşulda haklarımız için savaşmanın zorunluluğunu kavırıyoruz.

TÜRKİYE SOSYALİST FAHRETTİN AYRINTI

Cumartesi

TKP'nin Sesi

Haberler

2.5.1981 Nec./Sül.

İşçi sınıfımız, emekçiler 1 Mayısın şanlı geleneğini
değişik koşullar altında, değişik biçimlerle
sürdürdüler

İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve savaşım
günü 1 Mayıs'ta tüm dünya emekçileri tarafından farklı koşullarda,
değişik biçimlerde kutlandı. Dünya proletaryasının kopmaz bir
parçası olan işçi sınıfımız buyılki 1 Mayıs, askersel diktatör-
lük koşulları altında, sıkıyönetim yasakları altında karşıladı.
Bilindiği gibi askersel yönetim, yurdumuzda 1 Mayıs'ın özgürce
kutlanmasını yasakladı. Üstelik 1 Mayısı resmi tatil olmaktan da
çıkarı. Ama 1 Mayıs'ın şanlı geleneğini işçilerimizin yüreğin-
den koparıp atamadı. Atamadı, çünkü işçi sınıfımızın 60 yıllık
1 Mayıs gelenekleri milyonların sınıf bilincine işlemiş, kök-

leşmişti. İşte bu şanlı gelenek dün, cuntanın zindanlarından,
fabrika, atölye, bürolardan tarlalara, yurdumunun en uzak köşe-
sine ~~würan~~ kadar, işçinin, emekçinin bulunduğu her yerde ~~seçil-~~
~~retard~~ yaşatıldı. 1 Mayıs, Yurdumuzda antiemperyalist,
demokratik istemlerin yükseldiği, işçi sınıfının, 301 güçlerin
eylem birliğinin güçlendiği bir gün oldu.

b.ö. --Dünyanın dört bir yanında tüm demokratik kamuoyu,ilerici insanlık uluslararası işçi sınıfının savaşım,birlik ve dayanışma günü 1 Mayıs'ı yığinsal törenlerle kutladı. Bu yılki 1 Mayıs kutlamaları emekçilerin hakları için,barış ve sosyal ilerleme,yumuşama için emperyalizmin gerginliği artırma,silahlanmayı tırmandırma,barışı,güvenliği baltalama politikasına karşı savaş güçlendirme belgileri altında kutlandı.

-- Moskova'da,Berlin'de,Prag'da,Sofya'da,Havana'da,Budapeşte'de,Hanoy'da,Ulan Bator'da ,öteki sosyalist ülkelerin başkentlerinde ve ^{öteki} tüm kentlerinde düzenlenen 1 Mayıs törenlerinde,sosyalist ülkeler halklarının yaşamda değişik alanlarında elde ettikleri büyük başarılar dile getirildi,tüm anti-emperyalist,barışsever güçlerle dayanışma vurgulandı. Sosyalist ülkelerde düzenlenen 1 Mayıs gösterilerinin bu yılki bir özelliği de,bu törenlerin SBKP'nin tarihsel 26.Kongresi ^{nde} açıklanan Sovyetler Birliğinin yeni barış önerilerini

destekleme forumlarına dönüşmesidir. Ayrıca Sovyetler Birliğinde, Bulgaristan'da, Çekoslovakya'da, Alman Demokratik Cumhuriyetinde düzenlenen 1 Mayıs törenlerinde, bu ülkelerdeki kardeş partilerin bundan bir süre önce yapılan Kongrelerinde alınan kararların yaşamda gerçekleştirilmesi kararlılığı önemle vurgulandı.

— Küba'nın başkenti Havana'daki gösteriye 1 milyonun üstünde Küba emekçisi katıldı. Geleneksel olarak 1 Mayıs yürüşünün ön sıralarında KKP birinci sekreteri ve devlet başkanı Fidel Kastro ve partinin öteki yöneticileri yer aldı. Havana'daki milyonluk 1 Mayıs yürüyüşünde, Küba halkının, Amerikan emperyalizminin bu ülkeye karşı sürdürdüğü provokasyonları geri püskürtme, sosyalizmin kazanımlarını ^{ye} savunmaya kararlılığı bir kez daha gözler önüne serildi. ^{Havanadaki bu dev mitinge Türkiye sınıf sendikalarının bir temsil-} Moğolistan'daki 1 Mayıs törenleri, MDHP'nin 18. Kongresi ve MHC'nin kuruluşunun 60. yıldönümü gibi Moğolistan halkının yaşamında iki önemli olayın

en yığinsal bir biçimde kutlanması belgisi altında geçti.

Kapitalist ülkelerde de 1 Mayıs törenlerinde milyonlarca işçi, emekçi sokakları, meydanları doldurdu, gür sesini yükseltti, yenilmez gücünü gösterdi. Pariste, Londrada, Tokyo'da, Otava'da, Bon'da, Meksika'da, Vaşington'da, öteki kapitalist ülkelerin başkentlerinde ve diğer kentlerinde düzenlenen 1 Mayıs törenleri "tekellerin baskı ve sömürü politikasına hayır! Sendikal ve sosyal haklara saldırı politikasına son! Silahlanma değil, silahsızlanma! Gerginlik değil, barış! Halklararası düşmanlık değil, dostluk! belgileri altında geçti. Şikago'daki ilerici, demokratik güçler bu yıl da 1 Mayıs gelenegini yaşattılar. Şikagonun sokaklarında düzenlenen 1 Mayıs yürüyüşlerinde, Regın yönetiminin silahlanma harcamalarını sürekli artırması, buna karşılık eğitim, sağlık gibi sosyal alanlara ayrılan harcamaları kısıtlaması, milyonlarca zenciye karşı uygulanan ırkçılık politikası sert bir biçimde yerildi. ^{Fransada SİT'nin} ~~Fransada SİT'nin~~

F.Almanya'da DGB'nin girişimiyle düzenlenen 1 Mayıs törenlerinde,hükümetlerin ve vurguncu tekellerin keyfi tutumlarına karşı emekçilerin maddesel durumunun iyileşmesi,sendikal ve sosyal haklarına karşı yürütülen çok yönlü saldırılara son verilmesi,uluslararası proleter dayanışmanın güçlendirilmesi,barış ve silahsızlanma ^{uğrunda} için savaşın yoğunlaştırılması için daha etkin bir savaşım verilmesi vurgulandı. Ayrıca giderek artan işsizlik,hayat pahalılığı,enflasyon ve ekonomik,sosyal bunalımların ağır yükünü emekçi halkın sırtına yıkmaya politikası sert bir biçimde yerildi.

— — — — — Asya,Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde de düzenlenen ~~ki~~ 1 Mayıs gösteri ve mitinglerinde "emperyalizme ve iç gericiliğe karşı daha kararlı bir savaş! Emperyalizmin egemenliğine son! Uluslararası gerici- liğin,çok uluslu tekellerin çıkarları için doğal zenginliklerin yağma edilmesine son! Ulusal çıkarlar yararına bir politika ! Emperyalizmin serüvenlerine hayır! belgileri yütseltildi.

-7

İleri demokratik gelişme yoluna koyulan Afganistan, Etiyopya, Mozambik Angola, Yemen Demkoratik Halk Cumhuriyetindeki 1 Mayıs törenlerinde ekonomik bağımsızlığı güçlendirmek, Sovyetler Birliği başta olmak üzere tüm sosyalist ülkelerle kardeşlik bağlarını pekiştirmek için özverili bir çalışma yürütmekⁱⁿ gereği vurgulandı. İrandaki 1 Mayıs gösterileri ise, Amerikan emperyalizmine ve iç gericiliğe karşı devrimci kazanımları savunma^e için daha kararlı bir savaş^{um} belgisi altında geçti.

Ayrıca Batı Avrupa ülkelerinde çalışan işçilerimiz de ,bulundukları ülkelerin işçileriyle ,öteki yabancı işçilerle dünya proletaryasının birlik,savaşım ve dayanışma gününü yığınsal bir biçimde katladılar. Emperyalizme,~~tek~~ tekellerin sömürü politikasına karşı savaşta sınıfsal dayanışmanın somut örneklerini verdiler. F.Almanya'da,Batı Berlinde ,^{Austurya, Danimarka} İngiltere'de, İsveçte, Belçika'da, Hollanda'da, Fransa'da, ^{ve} İsviçre'de işçilerimiz diğer uluslardan işçi kardeşleriyle

omuz omuza yürüdüler. "Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!
belgisini ,1 Mayıs gösterilerinin ana parolasına dönüştürdüler.

--- Federal Almanyanın Frankfurt kentindeki 1 Mayıs gösterisine
Frankfurt ve çevresindeki Türk ve Kürt işçiler yığinsal bir biçim-
de katıldılar. ~~Dw~~ Alman Sendikalar Birliği DGB temsilcisi, yaptığı
konuşmada, ırkçılığın yeni bir biçimi olan yabancı düşmanlığını
sert bir biçimde ~~wk~~ protesto ettik yerli-yabancı işçilerin birliğini
savundu. 1 Mayıs gösterisine ~~katılan~~ ^{de} Federal Alman emekçileri de
Türkiye'de tutuklu bulunan sendikacılarla, Türkiye demokrasi güç-
leriyle dayanışma belgilerini yükselttiler.

--- Batı Berlin'deki Türkiyeli işçi derneklerinin ve ilerici örgüt-
lerin çağrısına uyan binlerce işçimiz sendikaların düzenlediği
örgütlü
1 Mayıs gösterisine ~~yığinsal~~ katıldılar. "Platz der Luftbrücke"den
başlıyan yürüyüş boyunca işçilerimiz, bütün faşist ve militarist

8a

--- Alman Sendikalar Birliği/DGB/batı Almanyada,merkezi 1 Mayıs mitingini,Ruhr havzasında,Duisburg kentinde düzenledir. FİDEF-in nün çağrısı üstüne, Duisburg örgütü,işçilerimizi yığinsal olarak bu merkezi gösteriye katıldılar. Batı Alman ve öteki ülkelerden işçi karedeşleriyle omuz-omuz, işçi sınıfının demokratik ve sosyal istemlerini haykırdılar,Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmalarını dile getirdiler.

RUHR havzasında,Köln,Düsseldorf gibi büyük kentlerde de 1 Mayıs işçilerimizin yığinsal katılımıyla kutlandı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

örgütlerin kapatılması; yabancı işçilere politik, demokratik ve sosyal hakların tanınması; yerli-yabancı ayırımına son verilmesi, eşit ücret istemleri doğrultusunda belgiler yükselttiler.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Hollanda da ~~ixMayısta~~ işçilerimiz Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Niemegen, Enthoofen, Utreht kentlerinde işçi sınıfı ~~xxxx~~ örgütlerinin düzelendiği 1 Mayıs gösterilerine katılmışlardır.

Fransa da işçilerimiz Pariste ve Fransa'nın öteki kentlerinde SJT'nin çağrısına uyarak yığinsal 1 Mayıs yürüyüş ve mitinglerinde yer almışlardır.

Batı
Belçikada, İsveçte, İsveçre de, Avusturyada ve Avrupanın diğer kentlerinde işçilerimiz bulundukları ülkelerin işçi sınıfının düzenledikleri 1 Mayıs gösteri ve yürüyüşlerine katılmışlardır.

TÜRKİYE SOSYALİST DEVLETİ
TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

--- Yurt dışında çalışan işçilerimiz bulundukları ülkelerden DİSK genel başkanı Abdullah Baştürk'e 1 Mayıs kutlama mesajları, kartpostal ve mektuplar gönderiyorlar. Federal Almanyada FİDEF'e bağlı işçi dernekleri, 1 Mayıs nedeniyle DİSK genel Başkanı Abdullah Baştürk ve tutuklu tüm sendikacılarla dayanışmalarını dile getiren kartpostallar gönderiyorlar. Hollanda'da yaşayan Türkiyeli İşçiler Birliği'nin girişimiyle Hollanda'nın değişik kentlerinden işçilerimiz DİSK genel başkanı Abdullah Baştürk'e 1 Mayıs mesajları gönderiyorlar. Bu mesajlarda özetle şöyle deniyor: "Hollanda da yaşayan ve çalışan Türkiyeli işçiler sayın Baştürk ve onun şahsında DİSK yöneticilerinin, DİSK'li işçilerin 1 Mayıs bayramını kutlar, sıcak dayanışma selamlarını iletir." Mesajda daha sonra DİSK'li ve Türk-işli işçilerin sendikal birliğinin önemi vurgulanıyor. Mesaj "Aşkın 1 Mayıs, Abdullah Baştürk ve DİSK yöneticilerine özgürlük" belgisiyle son buluyor.

Batı Avrupanın öteki ülkelerinde yaşayan işçilerimiz de Abdullah
askeri ceza evi
Baştürk, Davutpaşa ~~xxxxxx~~, İstanbul adresine 1 Mayıs kutlama mesaj-
ları gönderiyorlar.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Batı Berlindeki faşist gösteri bir basın toplantısıyla
protesto edildi:

Batı Berlindeki işçilerimizin demokratik yığın örgütleri:
Batı Berlin Demokratik İşçi Derneği, Türkiye Öğrenci Birliği Batı
Berlin, Batı Berlin Türkiye Kadınlar Birliği ve Türk Merkezi tem-
silcileri 29 Nisan günü Türk Merkezinde bir basın toplantısı düzen-
lediler. "Tages Spigel", "Die Warhayt" gibi Batı Berlin gazeteleri,
den Türkiyeden "Hürriyet" gazetesi, Batı Berlin SFB radyosu ve diğer
yayın organları temsilcilerinin katıldığı basın toplantısında, geçen
Cumartesi günü, sağcı gerici çevrelerin tertiplediği yürüyüşün, faşis-
lerin bir gövde gösterine dönüştürüldüğü vurgulandı. Basın toplantı-
sını düzenliyen kuruluş temsilcileri, bu yürüyüşün başlıca amacının
hakkında dava açılan ve Türkeşle birlikte 219 faşistin ölüm cezasına
çarptırılması istenen faşist MHP temize çekmek ve MHP davasını

14

etkilemek olduğunu belirttiler. Yürüyüş sırasında MHP'nin ırkçı, faşist sloganlarının atılmasından sonra, ~~birçok~~ birçok kişinin yürüyüşten çekildiğini söyleyen örgüt temsilcileri, gerici "Tercüman" gazetesi patronunun düzenlediği sözde "işçi kurultayı" hazırlıkları sırasında böyle bir faşist gövde gösterisinin örgütlendiğini belirttiler. ~~Faşistlerin gövde gösterisine dönüştürülen bu yürüyüşün~~ Türkiye'nin Batı Berlindeki baş konsolosunun ~~bu~~ bilgisi ve desteğiyle yapıldığını açıkladılar. un

Öte yandan Batı Avrupadaki işçilerimiz gazetesi "Kurtuluş" 1 Mayıs özel sayısında bu faşist gövde gösterisinin içyüzü tüm ayrıntılarına açığa vuruluyor.

--- 30 Nisan günü Die Varhayt gazetesi, Türk merkezinde düzenlenen basın toplantısına geniş yer vermiştir. Batı Berlin Hristiyan Demokrat partisinin Türkiyelilerle faşist ve sağcı güçleri desteklediği, yazıda önemle vurgulanıyor. Hristiyan Demokrat sayıladı Giesel, ve Hristiyan Demokrat parti üyesi Krüger gibi, gerici ~~politikacı~~ Batı Berlin politikacıları, Türkiyeli faşistlerin düzenlediği provokatif gövde gösterisinin hazırlığına aktif olarak katılmışlardır. Yazıda, Batı Berlin işçileri senatörünün emriyle polisin ~~Batı Berlin~~ işçi semtlerinde megafonla yürüyüşün legal olduğunu duyurduğu ve reklamını yaptığı özellikle belirtiliyor, *ve bu tutum yerilmiştir. Yazıda devamla,*

Basın toplantısını düzenleyen örgütlerin, faşist yuvaların dağıtılması, faşist gövde gösterilerinin yasaklanması için tüm Batı Berlinli demokratlara çağrıda bulundukları vurgulanıyor.

Yazı:

Okuma-yazma seferberliği ve tutuklu öğretmenler

Halkımız "bana bir kelime öğretenin kulu kölesi olayım" der. Bu sözde, öğrenmeye/bilmeye karşı halkımızın derin özlemi yansır. Ama gelin görün ki, bugün halâ halkımızın yarıdan çoğu okuyup yazma bilmemekte, bu oran doğuda ve hele kadınlarımız arasında yüzde 70'e-80'e ulaşmaktadır.

20. ~~sonun~~ ¹⁹²⁴ sonuna yaklaşıırken, ülkemizin halâ cehaletin karanlığında yaşayan ülkeler arasında gelmesinin suçlusu kimlerdir? Halkımızın okuyup yazmasından, aydınlanmasından, ışıktan korkan yarasalar gibi korkanlar kimlerdir? Bunlar, ~~gerici, sömürücü~~ halkımızın cahil kalmasından yarar uman gerici, sömürücü sınıflardır. Bunun için atılan her ileri adım yarı yolda kalmış. Atatürk döneminde başlatılan eğitim seferberliği sonuçlanmamış, İnönü döneminde açılan köy enstitüleri yine aynı dönemde kapa-

tilmiştir. Bu yönde ilerici demokratik güçlerin, onların TÖB-DER, İlerici Kadınlar Derneği gibi örgütlerinin başlattıkları okuma-yazma kampanyaları da okyanusta bir damla gibi kalmıştır. Halkın okuma-yazma seferberlikleri ona temel olacak bir alt yapı oluşturulmadan başarıya ulaşamaz. Henüz binlerce köyde okul yoktur, elektrik yoktur, yol yoktur. İster geri kalmış, ister ileri kapitalist ülke olsun, sömürünün var olduğu ülkelerde hiçbir zaman halkların eğitim sorunu tam olarak çözülemiştir. Bunun en ilginç örneği Amerika gibi ileri kapitalist bir ülkede bile bugün halâ okuma-yazma bilmeyen milyonların olmasıdır.

Öte yandan sosyalist ülkelerde, okuma-yazma bilmeyen tek bir kişi bile yoktur. Eğitim parasızdır. Her gencin yeteneğine göre eğitimini yapabilmesi için tüm olanaklar hazırdır. Dünyadaki her 4 bilim adamından birinin Sovyetler Birliğinden olması bile, sosyalizmin eğitim alanın-

daki başarılarını simgelemektedir. Bunun için eğitim sorunu sistem sorunudur. Ancak ve ancak sosyalist sistemde halkın, halkların eğitim sorununu kökten çözülebilmiştir.

Ancak kapitalist sistem içinde olsa bile, bir yaptığını öteki eliyle yıkan burjuvaziden gelse bile halkın bir parça okuyup yazmasını sağlayabilecek her adımı komünist, sosyalist, tüm ilerici güçler destekler. Acaba bugün askersel cunta hükümetinin başlattığı okuma-yazma seferberliği ne denli iyiniyetli bir adımdır? Atatürk yılı nedeniyle başlatılan bu kampanyanın göstermelik olup olmadığını anlamak için şunlar yeterlidir. Bütçede halkın eğitimi için ayrılan para tüm bütçe içinde devede kulak kadardır. Öte yandan savunma adı altında silahlanma harcamalarına, emperyalist silah tekellerine akıtılacak para bütçede en büyük payı tutmaktadır. Bununla da kalınmamış halk çocuklarının eği-

timinin önündeki baraj daha da yükseltilmiştir. Eğitim paralı hale getirilmiştir. Bununla da kalınmamış, Milli eğitim vakfı adı altında ve halktan toplanan paralarla işleyecek olan bir eğitim vakfı kurulmuş, eğitim alanı onu daha da yozlaştıracak özel ellere bu vakıf aracılığıyla devredilmiştir. Üniversitelerin kapısı yalnız zengin çocuklarının geçebileceği kadar daraltılmıştır. Halkının eğitimi için para ayırmayan, ama NATO'nun dayattığı silahlanma harcamaları için bütçenin aslan payını ayıran bir yönetimin başlattığı okuma-yazma seferberliği ne kadar inandırıcıdır? *Balıkesir'de garnizon subaylarına verilen anti-komünizm dersleri de* ~~Ordu içinde askerlere Sovyetler Birliğine, sosyalizme düşmanlığın eğitim adı altında yapılması da~~ bu seferberliğe dahil midir?

Öte yandan, TÖB-DER'li öğretmenler ağır hapis cezalarıyla yargılanmaktadır. Öğretmenler üzerinde baskı, kıyım sürmektedir. Öğretmenlerin

kıyıldığı bir ortamda,halka aydınlığı taşıyanların,okumayı-yazmayı öğreten öğretmenlerin işkencelerden geçirilip,zindanlara atıldığı bir ortamda/ okuma-yazma seferberliği,bu yapılanlarla ters düşmüyor mu?

Evet.Halkımız okumaya,yazmaya,öğrenmeye susuzdur.Halkımızın öğretmene saygısı büyüktür.Cunta hükümetinin başlattığı okuma-yazma seferberliği ile uygulamaları tamamen birbirine terstir,çelişiktir.

~~Halkımızın eğitim sorununu nasıl çözümlenebileceğine gelince... TKP Programında halkın eğitiminin ilköğretimden üniversiteye kadar yeniden düzenlenmesini savunmuş,genel,zorunlu parasız ilköğretim gerçekleştirilmeli,orta ve yüksek okullar,üniversiteler halk çocuklarına açık ve parasız olmalıdır,demiştir.Komünistler,eğitimin,kültür alanı~~

Halkımızın eğitim sorununun nasıl çözümlenebileceğine gelince... TKP, Programında/ halkın eğitiminin ilköğretimden üniversiteye kadar yeniden düzenlenmesini savunmuş,genel,zorunlu parasız ilköğretim gerçekleştirilmeli,orta ve yüksek okullar,üniversiteler halk çocuklarına açık ve parasız olmalıdır,demiştir.Komünistler,eğitimin,kültür alanı

in
~~ma~~; emperyalizmin, militarizmin, gericiliğin bütün etki ve izlerinde
 eğitim~~in~~ ve kültür alanından silinmesini, bütün eğitim kurumlarının
 gericilerden, faşistlerden temizlenmesini, gençliğin barış ve halkların
 dostluğu idealleriyle, emperyalizme karşı uzlaşmaz bir ruhta yetiştiril-
 melerini savunmuştur.

Okuma-yazma bilmezlikle kesin savaşı başlatacak ve sonuçlandır-
 cak olan ^{ve ancak} ~~ancak~~ halkımızın ileri-demokratik erki olacaktır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

- 1 -